

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ З РІЗНИМ УЯВЛЕННЯМ ПРО СВОЮ ТА ІНШІ ЕТНІЧНІ ГРУПИ

В суспільстві, яке насичене представниками різних етнічних груп, часто відчуваються серед жителів суперечності поглядів стосовно життя в країні, його населення, суспільних норм, правил, законів тощо. Особливо відчутними є ці суперечності, коли в країні є досить багато представників однієї за громадянством, але іншої за походженням, нації. Яскравим прикладом цього може слугувати Україна, в якій в даний момент існує суттєвий конфлікт між громадянами України, які хочуть зберегти цілісність країни і громадянами України (росіянами за походженням), які прагнуть повернутись до СРСР або ж, що реальніше, змінити своє громадянство на російське та приєднати частину територій України до Росії. Наше дослідження є досить актуальним у даній ситуації.

Об'єктом нашого дослідження виступають психологічні особливості старшокласників. *Предметом* дослідження є психологічні особливості старшокласників, що мають різні етнічні уявлення. *Метою* дослідження є теоретичне та практичне вивчення психологічних особливостей учнів, які відрізняються своїми уявленнями про свою та інші етнічні групи.

Поняття етнічної ідентичності можна трактувати як ототожнення себе з певною етнічною групою. В свою чергу, етнічна толерантність – це певна соціальна цілісність, пов'язана з необхідністю визнання природної різноманітності людей, культур і народів. Етнічне ставлення – сприйняття традицій і цінностей чужої культури, ставлення до представників чужої культури і оцінка останньої.

Методики, використані в нашому дослідженні, наступні: Шкала соціальної дистанції Е. Богдаруса; Методика діагностики типів етнічної ідентичності (ТЕІ) Г. У. Солдатової, С. В. Рижової; Особистісний опитувальник 16 РҒ Кеттелла (105 питань); Тест Еткінда; Методика дослідження самовідношення Пантелеєва С. Р. Також використовувалися методи обробки даних, спеціальні методи математичної статистики: порівняльний, кореляційний і факторний аналіз.

В ході нашого дослідження ми виявили, що, чим більша соціальна дистанція між російськомовним учнем та українцями, тим на нижчому щаблі для нього знаходиться дана етнічна група посеред інших. Також,

україномовним учням, у яких велика соціальна дистанція з росіянами, притаманна схильність до етнофанатизму. Це ж саме можемо сказати і про російськомовних учнів, які дистанціюють себе від українців.

Кореляційний аналіз показав, що рівень зосередженості лише на своїй етнічній групі та неприйняття інших, а саме рівень етнофанатизму та етноізоляції, залежить від рівня розвитку інтелектуальних здібностей особи.

За допомогою порівняльного аналізу було з'ясовано, що група російських школярів є більш емоційною у формуванні свого ставлення до етнічних груп (у них порівняно нижче Супер-его), аніж група українців.

Література

1. Акімов Д. Явища толерантності і мігрантофобії в умовах сучасної трудової міграції, «Віче», № 20, 2009
2. Стефаненко Т. Этнос. Культура. Этнопсихология, 3-е изд., испр. и доп. – М.: Аспект Пресс, 2004 – 368 с.
3. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність / Пер. з англійської П. Таращука. – К.: Основи, 1994. – 224 с.

Шкробанець О.І.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

РОЛЬ АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ УКРАЇНИ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ З ПРОБЛЕМИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ЦЕНТРУ ІМЕНІ О. РАЗУМКОВА ТА ІНСТИТУТУ ГОРШЕНІНА)

На сучасному етапі історичного розвитку України не сформувався чіткий прагматичний та послідовний зовнішньополітичний курс, що пояснюється неспроможністю владної верхівки та експертних груп здійснити базовий та цивілізаційний вибір між інтеграцією з ЄС чи РФ. Попри це, спрямування та реалізація зовнішньої політики держави мусять отримувати належну підтримку громадян, які не повинні перебувати в інформаційному вакуумі, будучи аполітичними, атомізованими та контраверсійними у своїх політичних поглядах. Загалом в Україні існує проблема системної та однозначної інформаційної політики, реалізованої